

A jóléti migráció folyamatai a magyarországi vidéki térségekben

Felhívás tanulmányok írására

Szerkesztők: **Tomay Kyra** (vendégszerkesztő), **Ragadics Tamás** (vendégszerkesztő), **Megyesi Boldizsár**

A tematikus lapszám témája a jóléti migráció és a vidéki dzsentrifikáció hazai helyzete, és következményei a vidéki térségekben. A jóléti migráció kutatása az 1970-es évektől vált népszerűvé, elsősorban az Egyesült Királyság és az USA kutatóinak körében. A jóléti migrációt általában a természeti és a kulturális értékek által motivált mobilitásként definiálják, de beleérthető az 1960-70-es évek "back-to-the-land" mozgalma, valamint a második otthonok (nyaralók) témaköre is. A jóléti migráció szakirodalmi többnyire a vidéki térségek vonzó tényezőire, a természeti és kulturális előnyökre, a jobb életminőségre, a természetközelségre és kevésbé a gazdasági motivációkra fókuszál. Ezzel szemben a vidéki dzsentrifikáció megközelítése kritikai: a társadalmi egyenlőtlenségek és az egyenlőtlen hatalmi viszonyok szemszögéből vizsgálja a magasabb státuszú városiak vidékre áramlását. A dzsentrifikáció szakirodalmi nem csak a céltelepülések vonzó tényezőit vizsgálja, hanem azt az átalakulást is, amit az újonnan érkezők okoznak a településen: az épített és a természeti környezetnek a „dzsentrifikánsok” által elképzelt vidékidillhez való igazítását, valamint az emelkedő ingatlanárak révén a korábbi lakosok, különösen a fiatalok kiszorulását. Ezen megközelítésekhez képest viszonylag új értelmezési keretet jelent a geoarbitrázs fogalma, mely megközelítés azon a megfigyelésen alapul, hogy nem csupán a jómódúak (felső- és középosztálybeliek) privilégiuma a migráció. A vidékre költözés háttérében – különösen a válságok idején – romló egzisztenciális körülmények, illetve a prekarizációtól való félelem is állhat. Az újonnan érkezők – különösen a külföldi nyugdíjasok – a különböző országok és régiók közötti strukturális egyenlőtlenségekben rejlő előnyöket kihasználva relatív életszínvonal-növekedést tudnak elérni a lakóhelyváltással.

A tervezett tematikus lapszám célja, hogy a különböző terepeken, részben különböző elméleti keretekben vizsgált migrációs folyamatokat egységesen értelmezett, egymásra reflektáló fogalmi keretben helyezze el, csökkentse a kutatások kvalitatív jellegéből fakadó töredezettséget, és párbeszédet biztosítson az egyes kutatási eredmények között.

A tanulmányokat a következő témakörökben várjuk (az alábbi felsorolás nyitott végű, azaz bátran kiegészíthető további, a téma szempontjából relevánsnak gondolt témákkal):

- Milyen feltételek szükségesek ahhoz, hogy egy település vonzóvá váljon a betelepülők számára?
- Min múlik, hogy hova, mely településekre kik érkeznek?
- Milyen életforma-elvárások, gazdasági és ideológiai szempontok formálják a külföldi nyugdíjasok magyarországi migrációját?
- Mi motiválja a különböző városi csoportok beköltözését az egyes falvakba?
- Milyen következményei vannak az érkezésüknek a falu közösségére és működésére nézve? Mennyiben járulnak hozzá, gyorsítják fel a vidékies térségek szegregációját a jóléti migrációs folyamatok?
- Milyen hatásai vannak a vidéki turizmusnak – és ehhez szorosan kapcsolódva – az életmódvállalkozók megjelenésének, mit adnak hozzá a hely imázsához és mit vesznek el abból?
- Vajon a vidéki térségekbe érkező jóléti migráció mennyiben képes hozzájárulni a rurális térségek, falvak gazdasági-társadalmi fennmaradásához?

A (maximum egy oldalas) absztrakt tartalmazza a következő elemeket:

- a tervezett tanulmány (munka)címét;
- a vizsgált téma rövid bemutatását;
- a választott téma társadalomtudományi relevanciájának alátámasztását;
- a használni kívánt elméleti keret kijelölését;
- a használni kívánt módszerek rövid bemutatását.

A tervezett tanulmányok absztraktját a következő e-mail címre kérjük eljuttatni: socio.hu@tk.hu.

Az absztraktok leadási határideje: 2024. május 30.

A benyújtott absztraktok elbírálása után a szerkesztőség legkésőbb 2024. május 31-ig értesíti a szerzőket arról, hogy tervezett tanulmányukat meg kívánja-e jelentetni. Az absztrakt elfogadása nem jelenti automatikusan a tanulmány megjelenését, erről a tanulmány leadása után kettős anonim lektorálás (double-blind peer reviewing eljárás) után születik döntés.

Az elkészült tanulmányok leadási határideje: 2024. szeptember 15.

A tematikus számmal kapcsolatos kérdéseivel forduljon bátran Tomay Kyrához (tomay.kyra@pte.hu) és/vagy Megyesi Boldizsárhoz (megyesi.boldizsar@tk.hu).

Budapest, 2024. április 2.

A Socio.hu Társadalomtudományi Szemle szerkesztősége